

Blanding af penicillinmikstur

CRECEA får løbende henvendelser om blanding af penicillinmikstur. Særligt er der spørgsmål vedrørende gravide. Derfor har CRECEA valgt at udarbejde en faglig opfølgning på området for at sikre, at ingen ansatte på apotekerne udsættes for sundhedsskadelige effekter ved blanding af penicillinmikstur.

Lovgivning

Lægemidler er ikke mærket efter Miljøministeriets regler eller CLP-forordningen, men de er klassificeret efter lovgivningen på medicinalområdet. Nærmere information om et specifikt lægemiddel fremgår af lægemiddelkataloget.

Der findes ingen officielle grænseværdier for penicillinstøv i luften under denne type af arbejde. I industrien er der foretaget undersøgelser af sammenhængen mellem penicillinstøv i luften og udvikling af allergier. Dette kan dog ikke overføres direkte til arbejdsforholdene på apotekerne. I relation til et sikkert arbejdsmiljø er det altafgørende at begrænse udsættelsen for støv fra præparaterne. Følger man forholdsreglerne i dette notat, har man nedsat risikoen for allergi til et absolut minimum.

Baggrund

Indånding af penicillinstøv kan fremkalde allergi i luftvejene (allergisk astma), som er en alvorlig sygdom. Penicillin kan også fremkalde allergi i huden. Allergierne kan opstå, hvis man gentagne gange indånder støvet, eller gentagne gange får det på huden. Det er særligt problematisk at pådrage sig allergi overfor penicillin, da det udover selve allergien kan forhindre, at man kan behandles med penicillin for infektioner.

De anvendte præparater er typisk tilsat aromastoffer, som man under blanding kan lugte. I en del tilfælde kan det lugtes så snart proppen tages af flasken. Aromastofferne tilsættes netop for at tilføre smag (og duft). Aromastoffer er typisk relativt flygtige, da dette er forudsætningen for, at de fungerer efter hensigten.

Det betyder, at aromastoffer vil kunne lugtes umiddelbart efter åbning af flasken og på trods af, at der ikke er støv i luften.

Præparaterne vurderes generelt, at være så relativt "grovkornede", at det ikke vurderes, at der ved blanding efter CRECEAs procedurer, spredes støv/ partikler.

CRECEA vurderer, at der ikke er sundhedsfare forbundet med lugten fra præparaterne, da penicillinstøv ikke vurderes at blive luftbåret under normal brug.

Særligt for gravide og ammende

For gravide og ammende er det særligt vigtigt ikke at blive unødigt udsat for stofferne, da dette kan have betydning for det ufødte eller ammen- de barn.

Generelt gælder det, at man skal være særligt opmærksom på gravides udsættelse for stoffer med en potentiel sundhedsskadelig effekt.

Der skal træffes foranstaltninger, så gravides udsættelse begrænses til et minimum.

Dette gælder uanset, om der er tale om eksempelvis organiske opløsningsmidler eller udsættelse for penicillin på arbejdspladsen.

CRECEA anbefaler:

- Gravide og ammende blander penicillinmikstur efter nedenstående forholdsregler/guide. Dette medfører, at risikoen er minimal.
- Gravide og ammende undlader at blande penicillinmikstur, når dette er praktisk muligt på apoteket. Samme princip gælder for udsættelse af alle andre potentielt sundhedsskadelige stoffer, eksempelvis organiske opløsningsmidler til afrensning.

Har I spørgsmål kontakt gerne CRECEA på tlf. 7010 8600.

Eller send os en mail på crecea@crecea.dk

Guide til sikker blanding

Generelt:

- Blanding af penicillinmikstur foretages optimalt i et rum, hvor der ikke er faste arbejdspladser i umiddelbar nærhed, og hvor der er adgang til en vask i nærheden.
- Ved blanding af penicillinmikstur skal man tage forholdsregler mod indånding af støv og undgå at få penicillin på hænderne. Ved spild skal man være opmærksom på at undgå hudkontakt og spredning i arbejdsmiljøet.
- Personer med hudallergi overfor penicillin må ikke blande penicillin. Personen kan godt opholde sig i rummet, hvor penicillin blandes - men må bare ikke komme i direkte kontakt med støv fra produktet.
- Personer med luftvejsallergi (allergisk astma) overfor penicillin, må hverken blande penicillin eller opholde sig i det rum, hvor penicillin blandes.

CRECEA anbefaler, at blanding af penicillinmikstur udføres med +1 flasken. CRECEA har ikke kendskab til andre metoder, som på almindelige apoteker kan anvendes sikkert. Følgende vejledning følges præcist for at sikre den bedst mulige fremgangsmåde.

Fremgangsmåde ved almindelig blanding med +1 flaske

Note: Følgende vejledning forudsætter, at +1 flasken passer til det præparat, der skal blandes.

1. Forberedelse:
 - Tag engangs-nitrilhandsker på
 - Klude/engangsservietter skal være klar til optørring af spild
 - Hav almindelig engangsstøvmaske (P2 filter) klar ved arbejdsstationen i tilfælde af spild
2. Afmål destilleret vand jf. præparatets vejledning. Sørg for at den valgte flaskestørrelse kan rumme alt vandet i én omgang.
3. Tag låget af flasken med pulveret og påsæt hurtigst muligt 1+flasken. Sæt posen over flasken, så den dækker for toppen af miksturflasken (se foto). For enkelte præparater kan det være nødvendigt at løsne pulveret inden vandet tilsættes. Dette gøres typisk ved at ryste eller banke på flasken. Er dette tilfældet er det optimalt at flasken, efter CRECEAs vurdering, står urørt i nogle minutter, inden den åbnes og vandet tilsættes.
4. Mens +1 flasken tømmes for vand holdes de to flasker tæt mod hinanden. Afvent ca. 30 sek., hvorefter +1 flasken med pose tages af og lukkes.
5. Låget skrues på flasken med penicillinmikstur. Flasken omrystes og er klar til udlevering, når denne er aftørret med en fugtig klud/engangsserviet.
6. Inden flasken udleveres, kasseres handsker og arbejdsstationen rengøres med fugtige klude/engangsservietter. Forurenede affald kommes i lukket plastpose, inden det smides ud.

Fremgangsmåde ved spild

Der vil altid være en risiko for spild, men følges nedenstående vejledning, vil den reelle risiko for udsættelse være lille. Personer, som ikke deltager i oprydningen, bør forlade lokalet. Gravide og ammende deltager kun i oprydningen, såfremt der ikke er andre til stede, som kan løse opgaven.

1. Forberedelse:
 - Tag engangs-nitrilhandsker på
 - Tag støvmaske på, hvis der er spildt pulver, som endnu ikke er opløst i vand
2. Alle relevante overflader aftørres grundigt med en fugtig klud. Alt affald kommes i lukkede plastposer, inden det smides ud.